

Rima Leipuvienė. Keramikos darbų paroda „Iš nebūties“

.....

Rima Leipuvienė – keramikė iš vidinio pašaukimo. Rima turi prigimtine dovana, skulptorių vadinamą mąstymu medžiagoje, t. y. keraminės masės paslankumo pajautą, gebėjimą kūrybinio proceso metu ją valdyti, suteikti pageidaujama pavidalą, jausti, kada reikia sustoti.

Jos keraminės plastikos ciklas „Iš nebūties“ grindžiamas molio žiedimo procese atsirandančiais formos kaitos niuansais. Iš medžio pelenų ir žemo degimo molių pagamintos autorinės glazūros aukšto degimo veikiamos išsilydo dirbinio paviršiuje, sukepina glazūrą su indo šuke, padengdamos natūralia, į išsilydžiusią magmą panašia pluta.

Rezultatas – grubokos, natūralios šiurkščių paviršių skulptūrinės formos, keliančios asociacijų su gamtos objektais – pasvirusiais medžių kamienais, atskilusiais uolienos gabalais, medžio žievės atplaišomis, vėjo supustytomis smėlio bangelėmis. Spiralinis judesys, ryškinamas įstrižai besisukančių linijų, suteikia darbams judesio, nenutrūkstamos kaitos įspūdžio.

„Aš siekiu statišką keramiką paversti dinamiška – užfiksuoti jos kitimą, judėjimą, suteikti jėgos, krypties, – teigia autorė. – Man itin svarbu savo pastangomis perduoti keramikai lašelj gyvybingumo, energijos tėkmės. Siekiu harmonijos su gamta. Gilus jos pajautimas atsirado natūraliai nuo vaikystės, daug laiko praleidžiant gamtoje. Todėl ir šie darbai reflektuoja gamtos objektus – tarsi išdūlėjusius medžio rąstus lietuviško miško pelkėje, tarsi apsamanojusius akmenis.“

Beveik visi kūriniai turi tradicinio indo struktūrą – mažą kaklelį, petelius, pilvelį. Į kai kuriuos galima įmerkti gėlę, nors užuomina į utilitarumą – tik išorinė. Kiekvienas dirbinys skirtas papuošti interjerą, uždaroje kambario erdvėje tapti meniniu akcentu, žadinančiu asociacijų su gamta. Tačiau tai ne ta keramika, kuri tiesiog graži. Norint suvokti Rimos Leipuvienės dirbinių estetiką, reikia matyti gamtą jos akimis, grožėtis netaisyklinga forma, natūraliomis spalvomis, grublėtu paviršiumi, kitaip tariant, netobulumo grožiu (arba *wabi sabi*, kaip apibūdintų rytietis ar Rytų kultūros sekėjas).

Rima nesibodi darbų panašumo į rupų ir nedailų gamtinį prototipą, keramikos paviršiais atkartodama akmens, žievės, suskeldėjusios žemės, uolienos šiurkštumą. Molio masės tekstūros ir faktūros atskleidimas – neatsiejama kūrybos dalis. Tačiau tai ir ne popmeno atstovų medžiaginiai akibrokštai, imituojantys kitos prigimties materiją, paneigiantys keramikos specifiką. Rima Leipuvienė išlaiko pusiausvyrą tarp postūmį suteiklusio gamtos motyvo ir savitos interpretacijos.

Autorė neslepia susižavėjimo Rytai, kuris sklinda iš jos meditatyvių, gamtinius darinius primenančių skulptūrų. Iš čia – laisva, netaisyklinga forma, šiurkštūs paviršiai, pabrėžtas medžiagiškumas, natūralumas, atsitiktinumo efektai. Tokiais meno kūriniais rytiečiai grožisi, juos liečia, susikaupę tyrinėja, įžvelgdami grublėtuose paviršiuose pirmąją gamtos estetiką. Skirtingai nuo vakariečių menininkų, kurie siekia kūrinyje atskleisti savo individualybę, Rima Leipuvienė, priešingai, jaučiasi įkvėpusios gamtos dalimi, jai svarbiausia kūrinio užuomina į nesibaigiantį gamtos kaitos procesą, kurį ji iškelia aukščiau savojo „aš“.

Menotyrininkė Lijana Šatavičiūtė-Natalevičienė